

λος τῆς ἀληθείας ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ζωῇ ἀπέθινη-
σκεν ἀκριβῶς ἐν τῇ ψυχή της εμπνεύσει τῶν συγγραμ-
μάτων καὶ τῶν πράξεων του.

Ο πρωταγωνιστής, τοῦ μυθιστορήματος, ὁ ἀπόστο-
λος τοῦ Εὐχαγγελίου, Μάρκος Φρομάν είναι ὁ ίδιος
συγγραφέυς. «Τὸ πνεῦμα τῆς λογικῆς καὶ τοῦ φω-
τός». Ή «καθαρὰ καὶ ἀσφαλῆς λογικὴ θεσιζομένη
ἐπὶ τῆς βεβιότητος καὶ τῆς ἀληθείας».

Διδών σάρκα εἰς φανταστικὴν μορφὴν τῆς ἰδεώδους
ταύτης ἀληθείας, ὁ Ζολᾶς ἡδύνατο νὰ ἀποδώσῃ ταύ-
την ἡ εἰς ἔνθερμον ἔξερευνητήν τῆς ἐπιστημονικῆς,
φιλοσοφικῆς καὶ ἡθικῆς ἀληθείας, ἡ εἰς ἓνα ἀδέκα-
στον κριτήν, δικαστήν. Ο Ζολᾶς ἐνσαρκώνει καὶ τοὺς
δύο, καὶ τὸν δικαστὴν καὶ τὸν ἔξερευνητήν, εἰς ἓν καὶ
τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Εἰς τὸν Μάρκον Φρομάν διπλῆ
ἐνυπάρχει ἀποστολή. Είναι καὶ διδάσκαλος, τῆς ἀλη-
θείας καὶ κριτής. «Ἐν μόνον ἐμπόδιον ὑπάρχει, ὅτι ὁ
συγγραφέυς τοὺς θέτει καὶ τοὺς δύο εἰς διάστασιν ἀπέ-
ναντι ἀλλήλων. Ἐκεῖνοι οἱ ὄποιοι κατεδίκασαν ἓνα
ἄθων διὰ νὰ σώσουν τὸν ἔνογχον εἶναι αὐτοὶ οἱ ίδιοι
οἱ ὄποιοι θέλουν νὰ διδάξουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀλλην
ἀληθείαν, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιστήμης, τὰς πε-
ποιήσεις τῆς ἐλευθέρας ἔξερευνήσεως.

Τὸ λαϊκὸ σχολεῖο τοῦ Μάρκου Φρομάν νικάται
παρὰ τοῦ σχολείου τῶν κληρικῶν καὶ δ ἀθώος ἔβραΐς
Σίμων καταδίκαζεται δι' ἔργον τὸ ὄποιον διέπραξκν
αὐτοὶ οἱ ὄποιοι εἶναι ἔτοιμοι νὰ σώσουν τὸν κακοῦρ-
γον, διτις εἶναι ἐκ τῶν ἴδιων των.

Ἄδυνατον νὰ ἀναγνωσῃ τις τὴν φανταστικὴν ἴστο-
ρίαν, χωρὶς νὰ ἀνανυησθῇ τῆς ἀληθεύς. Ή «ὑπόθε-
σις Σιμών» τὴν ὄποιαν περιγράφει ὁ συγγραφέυς εἶναι
ἡ «ὑπόθεσις Δρεϋφούς». Εάν τὸ σημεῖον ἔξ οῦ
ώρμηθη καθὼς καὶ αἱ ἔξωτερικαὶ περιστάσεις εἶναι
διάφοροι, τὰ γεγονότα παρουσιάζονται εἰς τὸ μυθιστό-
ρημα ἀκριβῶς ὥπως διεδραματίσθησαν εἰς τὴν πραγμα-
τικὴν ζωὴν.

Τὸ μποροντερῷ, τὸ ὄποιον ἔπαιζε μέγαν ρόλον εἰς
τὰς δύο δίκας τοῦ Δρεϋφους παρουσιάζεται καὶ ἐδῶ
ὑπὸ τύπον σχεδίου καλλιγραφίας. Ἐπὶ τῇ βάσει κα-
κῆς ἔξηγήσεως τοῦ ἔγγραφου τούτου, διὰ τῆς παρα-
νόμου ἐπεμβάσεως τοῦ δικαστοῦ, διτις δεικνύει εἰς
τοὺς ἔνόρκους ἔτερον ψευδὲς μυστικὸν ἔγγραφον ἀφοῦ
ἡ συζήτησις ἐπερατώθη, δ ἀθώος κατεδίκασθη.

Τὴν νῆσον τοῦ Διαβόλου ἀντικαθιστᾷ εἰς τὸ μυθι-
στόρημα ἡ Καύεννη. Ο Σίμων, ὥπως καὶ δ Δρεϋφους,
ἔχει ἔνα ἀδελφόν. Ο Διυὶδ ὥπως ὁ ἀδελφός τοῦ Δρεϋ-
φους Ματθαῖος, αφίέρωσε τὴν ζωὴν του εἰς τὴν σω-
τηρίαν καὶ εἰς τὴν ἡθικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀδελ-
φοῦ του. Βοηθούμενος ὥπως συμβίνει καὶ εἰς τὴν
πραγματικὴν ἴστορίαν, παρά τινων γενναίων ψυχῶν
ἀντεπέξερχεται κατὰ τῆς ἀμειλίκτου ἀδικίας καὶ τῆς
ἀπαθεύς ἀδιαφορίας ἐνὸς ἔθνους.

Τὸ Αχιρωτικὸν τέλος μετὰ ὑπερανθρώπους προσπα-
θείας τῆς ὑπερασπίσεως ἀναιρεῖ τὴν πρώτην ἀπόφα-
σιν καὶ παραπέμπει νὰ δικαπῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς ἔτερον
κακουργιοδικεῖον. Η δευτέρᾳ δίκῃ εἰς τὸ Ροζάν ἔχει
τὴν αὐτὴν ἔκβασιν, τὴν ὄποιαν εἴχεν ἡ δίκη τῆς Ρέ-
ντνης. Ο Σίμων κατεδίκασθη καὶ πάλιν. Εἰς ἐλάφρο-
τέραν ὅμων ποινήν. Αμέσως δὲ τῷ δίδεται ἡ χάρις.

«Ολαι αἱ λεπτομέρειαι τοῦ μυθιστορήματος εἶναι
χρονολογημέναι μὲ τὴν ἐποχὴν τῆς πραγματικῆς δι-
κης. Ο Σίμων ἔχει ἔξογον δικηγόρον τὸν Δέλλιν,
ὅπως δ Δρεϋφους τὸν Δαμπορῆ.

Εἰς πυροβολισμὸς ρίπτεται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς
δευτέρας δίκης, ἐναντίον τοῦ δικηγόρου, καὶ ὥπως ἡ
συκοφαντία ἔστρεψε τὰ φαρμακεά της βέλη κατὰ
τοῦ Ζολᾶ, καὶ προσεπάθησε νὰ ἀτιμάσῃ τὴν μηνή-
μην τοῦ πατρός του, τοιουτορόπως καὶ εἰς τὸ

† Ν. ΓΥΖΗ.

Ψυχομάνα.

μυθιστόρημα ἡ συκοφαντία ρίπτει τὸ δηλητήριόν της
κατὰ τοῦ πατρός τοῦ δικηγόρου τοῦ Σιμών.

Εἰς τὸ νέον τοῦτο Εὐχαγγέλιον αὐτοῦ, δ Ζολᾶς εὐρί-
σκεται ἀντιμέτωπος τοῦ ἀλλού Εὐαγγελίου τοῦ ἀσ-
χαίου, τοῦ χριστιανικοῦ, διότι δὲν δίδει πίστιν εἰς τὴν
Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλὰ πιστεύει ἀσφαλῶς
ὅτι εἰς τὸν γῆν τοῦτον αὐτὸν κόσμον μαζ, ἀρχεται καὶ τε-
λειώνει ὅλη ἡ ζωὴ μαζ καὶ διτις ἐδῶ ἡ ἀγαθότης καὶ
τὸ δίκαιον πρέπει νὰ ὑπερισχύῃ.

* Αχολούθων τὰς φιλοσοφικὰς ἀρχὰς τοῦ Σπένσερ δ
Ζολᾶς, εἰς τὸ τελευταῖον του ἔργον δίδειαται τοῦ φι-
λοσόφου εἰς τὰ ἀποτελέσματα, καθόσον ἡ «Ἀλήθεια»
ἐμπνέει τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστιν.

ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Γοργὰ φαντάσματα
στὸν πάγο τρέχουνε,
γειτονεῖ, διαβαίρουνε
καὶ ἀμέσως οὐνορται
μές τὴν διόπτυχη
μακρυνάν διμάχλη

“Ομοια ἀφ’ τὸν ἀνθρωπο-
ταχεῖα μακρύνεται
τοῦ βίου ἡ ἀπόλαυσις,
καὶ φεύγει διόπτυχη
μέσα στ’ ἀπόσκοτα
τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὑπαρξι,

[Στεκέττη]

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ